

за работа с "Мини" пуйката. Приехме и работната програма на Д.Шарланов по хабилитационния му труд, с който да кандидатствува за ст.н.сътр. I-ва степен. Тя следваше да е като обобщение на досегашната му работа по качеството на яйцата.

На 13 февруари почина от рак в гърлото Николай Пеев, бивш Генерален директор на НПОП.

През март на заседание на научната секция обсъдихме молбата на Вълкана Я.Тодорова, изпратена до "Комитета за наука и технически прогрес" и препратена ни от проф. Т.Ванчев, с иска не да й бъде обявен конкурс за ст.н.сътр. II степен. Мотивът й беше, тъккото икономическо положение на нейното семейство.

Предложихме й, да ни представи пълен опис на всичко публикувано от нея, въз основа на което, аз да направя молба до В.Чичиба в НПОП. Последният като директор на науката следваше да прецени и направи съответният доклад до комитета за наука и технически прогрес, за обявяване на конкурса. Такава беше процедурата по закона. През април конкурса й беше обявен в Държавен вестник. След като В.Тодорова беше единственият кандидат през октомври Специализираният научен съвет по животновъдство към ВАК и избра рецензенти.

По мое предложение през месец март К.Кунев беше в ГДР на заседание на комисията по птицевъдство към СИВ.

През април ни гостиаха от института по птицевъдство - гр.Братислава колегите: Антон Хеброн и Михаил Лепеш.

През същият месец В.Тодорова, заедно с Леон Маджар, зам. Директор по икономиката на НПОП бяха в Унгария по проблеми на пуйковъдството. По същото време двамата с Д.Шарланов бяхме делегати на III-ия конгрес на Съюза на учените в София. Имам снимка от конгреса, заедно с д-р Станислав Хр.Славов.

През месец май при нас беше доцент Халай от университет

та в гр. Нотра, Чехословакия.

От 17 до 21 май бях в гр. Плевен на заседанието ~~на за съд~~ на МКИСП към СИВ провеждано в България. Бях водач на нашата делегация, на която членове бяха: К. Иванов и Н. Ангелов.

Заседанието се проведе в един от представителните хотели в "Кайлъка". От ГДР участвуваха: Шулц и Бониц; от Полша - проф.

Венжик и Ковалска; от СССР - Фатеев и Л. Махнач; от Куба - Памтен и Сарца; от Унгария - Фелди, Орбан и Кутеш и от Чехословакия - Жатко, Пилат и Людмила. Преводачки от НПОП ни бяха: Маруся и Беремска. Домакини ни бяха директорите на птицекомбинатите: в с. Славяново - К. Караджов и в с. Боян - В. Гетов.

На съвещанието бяха приети отчетите за извършеното от ~~всяка~~ страна и се прие плана за работа през следващата година.

След това бяха посетени двата птицекомбината, които изненадаха чуждите делегати с масшабите и технологиите си. Набанкета в Славяново, К. Караджов ме изненада при вдигане тостове в чест на различните делегации. Накрая вдигна тост, който и макар нескромно от моя страна ще цитирам дословно: "Виждах ли човека в дъното на залата. Името му е Стефан Ножчев, един от най-известните български птицевъди. Благодарение на него, когато бях принудително на работа в НИГО-СЗ, аз приех да се занимавам с птицевъдството. С негова постоянна помощ и консултации аз успях да изградя всичко това, което видяхте в нашият птицекомбинат. Вдигам тост за този човек!" След това той дойде и ме прегърна. Крайно смутен, аз не можах да кажа нищо.

Бях убеден обаче, че моите съвети биха били напълно безполезни, без неговата голяма енергия и творчески възможности. Натези качества на К. Караджов винаги съм завиждал и възхищавал. Аз имах трудната задача само да го убеждавам в онова кое то следва да се прави, което не винаги успявах. Когато ме по-

викаше, аз отивах при него с известен страх, защото при неуменстна препоръка, можеше да се получи разрыв в отношенията ни. Бай Коно беше човек, който уважаваше, но и не прощаваше. От това съвещание в гр. Плевен имах хубава снимка с всички участвуващи на "Панорамата".

На 1 юни бях с групата делегати от НПОП на Учредителното събрание за възстановяване на Селско-стопанска академия. Бях избран за член на Общото и събрание. Избраното ръководство беше в състав: чл.кор проф. Ц.Хинювски, председател; ст.н. стр. I-ва степен - Тодор Пандов, зам.председател и ст.н.състр. I-ва степен - Васил Чичибаба, гл.научен секретар. Наскоро след това беше възстановен и института по птицевъдство. На 7 юли се проведе първото заседание на научният му съвет. На него подготвих и направих задълбочен анализ за състоянието на птицевъдната наука у нас, перспективите за развитието й, както и за задачите на института. Като най-дълго работил в областта на птицевъдството се чувствах задължен да направя това. След мен проф. Т. Ванчев посочи, че след моето изказване, не са необходими други такива, а направо следва да се пристъпи към вземане на конкретни решения, за изпълнение задачите на института.

За директор на института беше избран ст.н.състр. II-ра степен Георги Исаев, а за негов заместник ст.н.състр. II.ст. Йойка Томова.

Освен с птицекомбинатите в Ст. Загора, Плевен, Боян, Слънчево, Мизия и Цалапица, с които имахме склучени договори, често посещавахме тия в Хасково, Бояджик, Ямболско, Бургас и Толбухин/Добрич/. Налагаше се да помагаме и на птицефермите в окръзите: Силистра/ "Дръстър"/, Търговище и В. Търново/Поликраище/. Веднаж посетих и ДПСЖ "Г. Димитров" край гр. Плевен.

На 14 юли за 32-ри път празнувахме "Денят на птицевъда"

Присъствува над 250 души от всички звена на ХИП-СЗ. Със значката "Златно пиле" от НПОП бяха наградени 20 души специалисти и гледачи на птици от ХЦ, които имаха стаж като птицевъди над 15 години.

От 18 до 22 октомври с К.Кунев бяхме в Института по птицевъдство "Иванка при Дунава" в гр.Братислава. Имахме полезни разговори с директора на МКИСП-Т.Жатко и пуйковъдите Янко Шавлик и Шкота. От Жатко получих резултатите от участията на моите два хибрида, участвали в конкурсното изпитване в станцията. От "СЗ-81" бяха получени по 257,3 яйца на първоначална носачка. На базата на този резултат този хибрид е включен в програмата за създаване на хибридни носачки по линията на ~~на~~

От общоползвателният ни хибрид "СЗ-80" бяха получени по 237,7 яйца на първоначална носачка. Резултатите и от двата наши хибрида бяха по-добри от тези получени при нас. Искрено съжелявах, че преди 4 години, по вина на колегата К.Кунев се отказах тогава от разработката и написването на планираната от мен докторската работа по селекционната ми дейност. Сега ~~т~~ ~~тези~~ резултати идваха доста късно. Не зная К.Кунев, слушайки за тези резултати от д-р Жатко, дали почувствува вината си.

От 19 до 21 ноември всички колеги и специалисти от ХИП-СЗ бяхме във гр.Варна на научната конференция по проблемите на промишленото производство на яйца, организирана от НПОП. С научни съобщения от ГДР участвуваха: Бекурц и д-р Йн/Деерсхайм/, от Унгария-Щандор Тод, от СССР-Агеев и други.

През декември бяхме посетени от птицевъди-технологи, работещи в института по птицевъдство-гр.Загорск, СССР, а след тях и от двама специалисти по гъските от гр.Углов, УССР.

През годината успено изпълнихме плановете на ХИП-СЗ. Налагаше се обаче по-отблизо да контролирам работата на главния

Счетоводител Г.Ганчев, зам. директора по производството Н.Генчев и новата ръководителка на люпилната в Ст.-Загора-Ст.Янкова, които се оказа^{ха} с ограничени възможности. Доста време ни отне, заедно с инж. В. Вълчев и строителният техник Ст. Ставев до като успе~~х~~ едва на 3 август да склони^и договор^с III-ти строй район в Стара Загора/инж. Илиев/ за строителството на племенната кокошферма за периода 1983 до 1987 година, макар че още на 29 ноември 1982 г БНБ-СЗ^{се} откри финансирането на обект

По настояване на ОК на БКП-СЗ разработих проект за развитие на ХІІІ-СЗ, поради създаването на ОАПС-СЗ. Нашият^{ХІІІ} ин^т беше длъжен да осигурява разплоден материал с предимство за окръга. В този проект ползвах доста от опита на птицекомбината в гр. Плевен/Славяново/. В ~~този~~ проект предлагах, до завършване птицекомбината край гр. Чирпан, родителският му център и люпилната му временно да се включат в размножителната дейност на нашият ХЦ. Бях убеден обаче, че след моето пенсиониране, никой от научната ни секция няма да поеме като мене едно такова голямо птицевъдно предприятие. Въпреки това продължавах, според моите разбириания да развивам ХІІІ-СЗ.

И тази година ползвах средства от "Фонда по птицевъдство" за разходи по племенната работа с кокошките и пуйките в ХІІІ.

В птицекомбината- гр. Плевен, заедно с К.Кунев и Ат. Ставев продължихме участието си в работата по създаването на новия хибрид, кръстоската между кокошки Бял плимут рок и петли СЧ и НХ. В птицекомбината-СЗ извършвахме налюдения за ефекта от използването на холандските белъчни добавки към фуражните смески за угояване пилета-бройлери.

Продължавах редовното си участие в заседанията на ИБ на НПОП, на КПХМ, НКИСП-Костинброд и специализираните научни съвети по животновъдство към ВАК и този към ИЖ-Костинброд.

През годината на тези два научни съвета бяха защитени 13 кандидатски дисертации, като между тях бяха и тия на Райна Григорова и Димитър Джурбинов от НИГО. Защитени бяха и 6 докторски дисертации в това число на Аврам Петков, Борис Стоименов Иван Венев, Аврам Пинкас и Георги Здравков. Избрани бяха и двама за професори по коневъдство и свиневъдство и един за ст.н.сътр. II-степен /Ив. Мерджев/. Всичко това за мен беше свързано с пътувания до София. В стара Загора продължи участието ми в заседанията на Академичният съвет на ВИЗВМ, Факултетният съвет на Зоотехническият факултет и на ВУЗовският партиен комитет, в който всяка година ме избраха.

През годината ми бяха отпечатани научно-популярните статии: а/-Ст. Ножчев, Н. Бачев и В. Тодорова- "И пуйковъдството на световно равнище", сп. "Животновъдство", № 7, 1982 г.; б/-Ст. Ножчев, Д. Шарланов и К. Кунев- Проучване върху морфологически качества на яйцата при някои общоползвателни породи кокошки⁴, Инфор. бюллетин на НПОП-Костинброд, № 4, 1982 г.; в/-Ст. Ножчев, К. Кунев и Д. Шарланов- "Възможности за отглеждане на кокошки в личното стопанство", сп. "Животновъдство", № 11, 1982 г., и г/-Ст. Ножчев, Д. Шарланов и К. Кунев- "Корелации между теглото и другите морфологически качества на яйцата"- Инфор. бюллетин на НПОП-Костинброд, № 6, 1982 г.

Института по птицивъдство "Иванка при Дунава"-Чехословакия отпечатана книгата за местните породи и отродия в страните членки на СИВ в "Природа", Братислава на чешки. От България в колектива сме: В. Чичибаба и Ст. Ножчев.

С К. Кунев подготвихме и представихме в НПОП за одобрение "Развъдни програми за селекция на изходни линии и породи кокошки от общоползвателното направление, съхранявани в ХЛ".

Бях рецензент на "Книга за личното стопанство" от коле-

ктив с ръководител Михаил Докторов, отпечатана от ДИ "Земи~~здат~~"

Тази 1982 година беше доста трудна и напрегната. Загубих майка си, но се ожени синът ми Марин. Най-после успяхме да сключим договора за строителството на новата племенна кокошоферма до с. Лясково. Макар и да навършил 58 години, бях все още здрав и можех да бъда полезен на семейството си и родното птицевъдство.

Новата 1983 година посрещнахме заедно с Марин и снахата Дора, спазвайки семейните традиции. След 22 часа младите отидоха при приятели, а ние с Милка останахме край телевизора.

На 1 януари Милка доведе внукът Стефко, за да ни суровака.

Снахата Дора се върна на работа в фабрика "Мебел" и се прехвърли да следва задочно. С Милка им помагахме, защото тя беше бременна.

На 9 май с Добри Иванов празнувахме в ресторант "Кипарис" "Денят на победата", спазвайки традицията като ветерани от войната.

На 21 май се роди първият внук от малкия син. ~~Водих~~ ^{Дора} ~~аз~~ в родилният дом, като я помолих, ако е момче да го кръсти на баща си. ~~и~~ ^и същата вечер траиваше за замина в София. Чествувахме 35 години от завършването на Агрономическия факултет през 1948 година. Тържеството се провежда в Аулата на факултета, а вечерта бяхме на банкет в новоткритият Народен дом на културата. На отделна маса бяхме заедно с колегите от нашата 20-та група. Дължен съм да спомена имената им, а именно: Петко Маринов, Георги Гелемеров, Цоню Ат. Цонев, Васил Лазаров/Големият/, Васил Лазаров/Малкият/, Тодор Мутавчиев, Ганчо К. Марков, Димитър Чолашки, Христо Цанков, Димо Минев и Илия Райнов. Прекарахме една приятна вечер със спомени от студенството.

На следващия ден останах в София на заседание на Специа-

циализираният научен съвет по животновъдство към ВАК. Едва след като се завърнах от София научих, че Дора родила Момче и го кръстили Марин на баща си. Тогава се изненадах но сега след смъртта на сина ни Марин този внук ни е особено скъп защото освен името, порозително прилича на баща си.

Вече имахме двама внука Стефко на 4 години и малкия Маринчо. Много обичах да се занимавам с тях през почивните дни.

Дора се прехвърли задочно обучение. Това наложи и ние с Милка да променим времето и начина за ползване на отпуските. Само до 14 септември бяхме със Стефко на Старозогорските бани, а от 15 септември, когато Дора замина за Варна, ние с Милка се грижихме за Маринчо до завръщането и. Той беше само на 3 месеца и половина и много трудно понесе раздялата с майко си и изкуственото захранване.

На 15 ноември 1983 година почина учинайка ми Жанка. Тогава беше на 75 години, но имаше проблеми със сърцето от кое и почина. Искрено съжалявах за нея. Тя беше като втора майка, нали първата година от гимназията живеех в тях и много я обичах. Тя беше рядко трудолюбива жена и пееше много хубаво стари градски песни.

През годината, в научната секция и ХИП-СЗ работите ми вървяха доста добре. Получихме добри резултати от конкурсното изпитване на нашите кокошки: "СЗ-80" и "СЗ-81" в Чехословакия и ГДР. Така авторитета ми като птицевъд-селекционер се повиши още повече. След Старозогорската червена кокошка, доказах, че не само знаех, но и можех. Разбира се, че всичко това беше постигнато с помоща на целия колектив и особено на техническият персонал и гледачите на птици. Имахме вече и международно признание. Това посочих и на събрание на ХИП-СЗ, кото пожелах на колектива през следващите години още по-големи успехи, не само при кокошния вид, но и при пуйките, кото не се допуска много

главозамайване от успехите и избягват противоречията между наука и производство.

Продължи съвместната ни дейност по създаване на новата хибридна кокошка в птицекомбината гр. Плевен // Славяново и Обнова /, която К. Караджов нарече - "Пн-0" / Плевен // Обнова /.

Често се налагаше участието ми в работата с "мини-пуйката" за да балансирам отношенията между В. Тодорова и Н. Бачев.

С подобна "мутантна" форма поощрявах работата по "мини-кокошта" на гл. селекционер Ат. Ставев.

В птицекомбината СЗ продължи работата ни по проверката на белтъчните добавки към фуражните смески за бройлери на холандската фирма "Хендрикс".

Освен птицекомбинатите с които имахме сключени договори, посещавахме и ДПСЖ-тата в гр. Плевен и с. Якимово, а така също и пуйкокомбината в с. Поликраище. В тази си дейност често ползвахме и техническият персонал.

Разширено беше двустранното ни сътрудничество с Чехословакия, Унгария, ГДР, СССР и Румъния.

През февруари от Института по птицевъдство - гр. Братислава получихме уговорени 600 броя пуйчи яйца от породата "Ивагал". След това В. Тодорова беше на посещение в този институт.

През годината на посещение при нас бяха: Жан Дериер от Франция; Пебер Халей, пуйковъд от Канада, група птицевъди от Северна Корея; група от института по птицевъдство - гр. Загорск СССР и други.

Заедно с колегите участвувахме с доклади и научни съобщения на научните конференции: през октомври във гр. Варна, а през ноември в гр. Разград. Аз бях в състава на Координационния център по животновъдство към НАПС и в подобен Център към ССА. Участвувах и в колектива по разработката на коорди-

национална програма за развитие на Птицевъдството в България до 2000 година.

Едва по средата на годината ни разрешиха и обявихме конкурс за научен сътрудник на мястото на Н. Йовчев. Конкурса проведохме през месец октомври, като назначихме най-успешно представилият се от кандидатите, зоотехника Митко Лалев от Силистренския край. Насочихме го да работи с пуйките.

Тази година между техническият персонал се получи едно недоволство. Тъй като част от тях бяхме преназначили към производството, следващо да получат премии 10%. Наложи се да разпределим парите за всички по равно.

Още в началото на годината, се усложни започването на строителството на племенната кокошферма край с.Лясково. От НПОП настояваша договора с III-ти стройрайон да се съкрати от 5 на 3 години, съгласно постановление на МС за обекти на стойност над 10 miliona лева. Стройрайона не се съгласи на промяна за склонения вече договор. ОНС Стара Загора от своя страна поиска НАПС да отложи строителството за 1 година, с цел преработка на проекто-сметната документация, като искаха с стойността да се включи и водоснабдяването на селата - Лясково, Малка Веря и Богомилово. Тогава това често се практикуваше, за да се решават по-лесно битовите проблеми на селата в които има държавно строителство. Преработването на проекто-сметната документация стана бързо, но общата стойност на обекта се увеличи с 20%. Тогава МС и НАПС не приеха това увеличение на обекта. ОНС Стара Загора се съгласиха водата от карстовия извор до с. Лясково да се изнесе с помпи до водохранилище северно от нашия обект. Така увеличението на проектно-сметната документация стана на 10%. Всичко това допринесе много пропиляно време и за нашо съжаление стана причина за проваляне завинаги

строителството на новата племенна кокошоферма.

От 1. I. 1983 г НПОП прехвърли изграденият център за родителското стадо с люпилната на новостоящият се птицекомбинат край гр. Чирпан към нашият ХЦ^{с3}, ~~да~~ и да изпълнява ролята на новата племенна кокошоферма. Заедно с него към ХЦ-СЗ беше прехвърлен и Професионалният учебен център/ПУЦ/ с ръководител Кукушева, тъй като лекторите бяха предимно от нашата национална секция. Всичко това предизвика недоволството на колегите, ~~чийто изразител беше отново Д. Шарланов~~. Това ме принуди да приема предложението на ОНС-гр. Сливен, филиала ни в гр. Нова Загора да се отдели от нас като самостоятелно предприятие.

Съжалявах само за двете люпилни в гр. Сливен и гр. Нова Загора, които произвеждаха 5 милиона пилета и бяха печеливши. Компенсирах ги с 4 милиона пилета произвеждани от люпилната на птицекомбината край гр. Чирпан. Отделянето на филиала гр. Нова Загора от нашият ХЦ, стана от 1 януари 1984 година.

Постарах се да активизирам работата на новостоящият се птицекомбинат край гр. Чирпан, като попълних щата му със необходимите специалисти, но срещнах известни трудности със дотогавашният му ръководител Иван Добрев, от когото не бяхме доволни. Увеличеният обем през тази година на ХЦ много затрудняваше главният ми счетоводител Г. Ганчев, въпреки помощта на Ал. Александров. Не можех да го сменя, защото след година се пенсионираше. Смених обаче инж. Вълчев, с младия инженер Тодор Уралов, очакващи по активна дейност.

Много време ни отне подготовката на организираната от НАПС изложба в гр. Пловдив, по случай 120 години селско-стопанство в България. В нея нашето НПОП участвуваше с отделен павилион. В него нашият ХЦ изложи кокошки от породите: СЗЧ, НХ, и хибриди "СЗ-80" и "СЗ-81", както и ~~и~~ породите пуйки: Северо-

кавказка бронзова, Белствилска бяла императорска и Мини пуйката. Демонстрирахме по наш проект и ~~мака~~ клетъчна батерия за кокошки-носачки, предназначена за линото стопанство, произведена от завода в Полски Тръмбеш. Колегите: В. Тодорова, К. Кунев и Д. Шарланов участвуваха активно в оформлението на нашият павилион.

В началото на юли, много тържествено чествувахме "Денят на птицевъда"/Петровден/, заедно с двата филиала: в Чирпан и Нова Загора.

През годината редовно участвувах в заседанията на координационните центрове по животновъдство към НАПС и АСН, изпълнителните бюра на НПОП и КПХМ, както и в научните съвети на института по птицевъдство и Контролна станция по птицевъдство. Продължавах да участвувам и в Специализираният научен съвет по животновъдство към ВАК и този към ИК-Бостинброд. Няколко заседания през годината бяха хабилитирани: В. Тодорова, Ив. Мандев и един бубар за ст.н.сътр. II-ра степен; Атанас Христозов от НИГО, Петър Дончев/овцевъд от Опитна станция-гр. Троян/ за ст.н.сътр. I-ва степен и Веселин Лазаров, овцевъд за професор. Защитени бяха докторски дисертации от: Петър Драгоев/овцевъд/, Лазарина Михайлова/овцевъд/, доцент Пейчевски /млекар/ и Иречинчин-монголка/овцевъд/, а така също и няколко кандидатски дисертации, две от които на Енчо Енчев и Иванчева от ВИЗМ-СЗ. Продължих участието си в Академичният съвет на ВИЗМ-СЗ и факултетният научен съвет на Зоотехническия факултет. На заседания на последния за професор беше избран Аврам Петков, а за доцент съпругата му Олга Петкова. Бях и там година член на Бюрото на ВУЗ-овския партиен комитет.

Бях поканен и участвувах в Юбилейната научна сесия по случай 40-та годинина на НИГО-Стара Загора.

През годината ми бяха отпетани научните трудове: а/- В. Чичибаба, Ст. Ножчев, К. Кунев и др."Системи за производство на разплоден материал от личеносното направление"; б/- Ст. Ножчев, Д. Шарланов и К. Кунев- "Влияние възраста на носачките върху морфологическият строеж на яйцата при някои общоползвателни породи и къстоските между тях"; в/- Ст. Ножчев, Д. Шарланов и К. Кунев- "Морфологически строеж на кокошите яйца в зависимост от едрината им"; /Трите работи са в Сборника "Промишлено производство на яйца", II-ра част, 1983 г/; г/- Ст. Ножчев "Кокошки за месо и яйца"-подраствавщи родители.", д/- Ст. Ножчев- "Кокошки за месо-подраствавщи родители", и е/-Ст. Ножчев- "Кокошки за яйца-подраствавщи родители"/Трите работи са в "НРБ- Единна каталожна система, ИКС-Слеско стопанство и хранителна промишленост-Птицевъдство, с. 1983 г/.

Под обща моя редакция от ДИ "Земиздат" беше отпетано второто преработено издание на книгата: "Контрола на продуктивните качества на селско-стопанските животни"/с-230/. С. 1983 г.

Отпечатани бяха и научно-популярните ми статии: а/- К. Караджов, Ст. Ножчев и К. Кунев- "И за личният двор-високопродуктивни пилета", сп. "Животновъдство" № 1, 1983 г; б/- Ст. Ножчев и К. Кунев- "Възрастово изменение на теглото на подрастваващите носачки от породите НХ и СЗЧ и къстоските между тях", Информационен бюллетин на НПОП-Костинброд, № 4, 1983 г и в/- Ст. Ножчев и К. Кунев- "Проблеми на птицевъдството в личният двор", сп. "Животновъдство", № 10, 1983 г.

Написах и изпратих следните доклади: а/- Относно нецелесъобразността на искането на ОАПС-гр. Сливен, за създаването на ново предприятие по птицевъдство на базата на филиала в гр. Нова Загора", до НПОП, II. 1983 г; б/- "Относно отпускането на средства от фонд "Птицевъдство", до НАПС, IV, 1983 г; в/- "Относно

строителството на племенна кокошоферма за общоползвателните направление при ХИП-СЗ" до ИК на БКП, НАПС, ОК на БКП-СЗ и НПОП VIII, 1983 г.; г/- " Относно дейността на КПХМ-гр. Костинброд", до НПОП, VIII, 1983 г., д/-" Относно изменение на производствената програма на ХИП-СЗ и филиала в гр. Чирпан", до НПОП, X, 1983 г.; е/-" Относно промяната на държавната задача за 1984 г на ХИП-СЗ и преминаването му за снабдяване с фураж от държавният баланс", -до НАПС, X, 1983 г.; ж/-" Относно промяната на държавната задача за 1984 г на ХИП-СЗ" до НАПС, НПОП и ОАПС-СЗ, X, 1983 г.; з/-" Относно състоянието на птицевъдството в ХИП-СЗ и филиала-гр. Чирпан", до НАПС, XII, 1983 г.

Бях рецензент на кандидатската дисертация на Таню Иванов Джанков, асистент към ВИЗВМ-СЗ. Рецензирах и брошурата "Отглеждане и предпазване от заболяване на малките пилета в помощното и лично стопанство" от Н. Димитров и Н. Ангелов, отпечатана от ДИ "Земиздат".

Тази 1983 година беше една от най-успешните в дейността на ХИП-СЗ, от създаването му през 1974 година. Достигнато беше най-голямото производство на разплодни яйца и пилета за нуждите на страната. Нашите два хибрида: "СЗ-80" и "СЗ-81" се представиха много добре в контролните станции по птицевъдство в ГДР и Чехословакия и приети за внедряване у нас. Като специалист и учен птицевъд бях включен и участвувах във всички съществуващи в страната научни, координационни и експертни и други съвети по птицевъдство и животновъдство /към МС, НАПС, ВАК, ССА, ВИЗВМ-СЗ, НПОП и други института/. За мене това беше "върхът" на кариерата ми като специалист и учен, в областта на птицевъдството. Всичко беше постигнато с много труд, лишения и време в личният и семейният ми живот. Голям беше и приносът на съпругата ми, поела изцяло грижите за двете ми деца и семейството.

През тази година навърши 59 години и трябваше повече да се старая да съхранявам постигнатото до пенсионирането си

За израстването ми като птицевъд, голямо значение имаше първоначалният заряд даден ми от мойт учител Иван Я. Табаков и примера на по-старите специалисти като академик Ст. Куманов, и академик Георги Хлебаров. Не малко научих и от овцевъда проф. П. Минев и говедовъда ст.н.състр. I-степен Андон Геров.

Новата 1984 година посрещнахме, спазвайки традициите в семейството. След като въртяхме баницата с късметите, Марин и Дора отидаха при приятели, а ние с Милка и малкият Маринчо останахме край телевизора. На 1 януари, Милка доведе у нас големият внук Стефко, за да ни сировака. На обед се събрахме цялата фамилия, синове, снахи и внуци на печена пуйка. С новодишни пуйки снабдих и тази година доста роднини и приятели.

Бях малко пессимично настроен, защото през тази година навършах 60 години. Налагаше се да да върша само което мога, ползвайки натрупаният си опит и помощта на колектива.

През месец май Маринчо навърши една година, като вече ходеше. През юни го преха в детската ~~юриданца~~ на бул. "Руски, близо до нас". В почивните дни, често със Стефко и Маринчо се разхождахме до Аязмото и Стадиона.

С Добри Иванов спазихме традицията и на 9-ти май, "Денят на победата" бяхме в ресторант "Кипарис", до входа на Аязмото.

Тази година синът ми Марин си купи лека кола "Трабант-комби", след като успешно завърши и курсовете за любител-шофьор.

Големият ми син Васил също имаше шофьорска книжка, но караше повече колата на сватанака дядо Гого.

През юни с нашите две коли, цялата фамилия Ножчеви бяхме в с. Розовец, където чувствувахме 80-годишнината на дядо Марин Г. Моллов. От София бяха дошли и семейство Исаеви. Направихме

много хубава групова снимка, спомен от този юбилей.

От 20 август до 9 октомври бях в домашен отпуск. Една седмица бяхме с Милка в Розовец, а след това заедно с малкият Маринчо 14 дни бяхме в Почивната станция на ССА в с. Китен на море. Марин и снажата Дора бяха във Варна, където тя имаше изпитна сесия. На 21 септември в Китен отразнуваха 60-годишният си юбилей с познати от почиващите. Не бях в добро настроение защото по моя вина бях далеч от роднините и птицевъдният колектив. Едва на следващият ден при нас в Китен дойдоха Марин и Дора от Варна, като преночуваха една нощ при нас. След заминаването им, Милка ми каза, че Дора ѝ се похвалила, че е бременна.

На 25 септември от Китен се завърнахме с "Мосвича" в Стара Загора. *Милка получи дискоатър и пътува с него*

долък Както в науката, така и в производството през годината проблеми в работата си нямах. Имахме включени само две нови теми. Едната за "Мини-кокошката" на Ат. Стасев, а втората за ефекта от обличването с рентгени/ради/ на пуйчи яйца и влиянието им върху люпимостта им, по договор с ВИЗЕМ-СЗ. Отново сключихме договори със същите птицекомбинати за оказаване научна помощ, осигурявайки финансовата издръжка на научната секция.

През януари Д. Шарланов, заедно с Г. Исаев бяха по международното сътрудничество в Унгария. При нас през февруари бяха Йонос Пранович от Естония, а след него проф. Евгени Лукаченко от Института по птицевъдство-гр. Загорск, СССР. През март ни посети и Егон Хергел от ГДР.

По средата на годината, отново изпратих молба до НПОП с искане да бъда освободен като директор на ХИП-СЗ. Научавайки затова, отношенията между Д. Шарланов и Н. Бачев изненадващо се влошиха, вероятно в борбата, кой от тях да ме замести.

На 5 ноември по указания на ССА беше проведен по-рано го-

дишния отчетен научен съвет на Института по птицевъдство-Костинброд. След него беше чествуван и моят 60-годишен юбилей.

Присъствува цялото ръководство на НПОП, начело с парторга Пенев, поради отсъствие от страната на Генералният директор Хр. Ковачишки. ССА се представляваше от нейният главен научен секретар В. Чичибаба. Директора на института по птицевъдство Г. Исаев направи подробно изложение на 35-годишната ми дейност като птицевъд и приносите ми за птицевъдната наука, и развитието и изграждането на промишленото птицевъдство у нас. От името на ръководство на НПОП, парторга Пенев поднесе привестие и ми връчи ордена "Червено знаме на труда", с който ме награждаваше МС. По-късно научих от председателя на ССА, акад. Ц.Хинковски, че са ме предложили заедно от ССА, МЗХП и НПОП за "Заслужен деец на с/с наука". Предложението било изпратено до ОК на БКП-СЗ за мнение, като от там категорично отказали, без да посочат причините. След неприятни "пазаръци" се съгласи ^{на} "Червено знаме на труда". Акад. Ц.Хинковски не можеше да си обясни, защо един член на БКП, член на Бюрото на Партийният комитет на ВУЗ-а в Стара Загора, кореняк-старозагорец и с толкова приноси за птицевъдството в страната, имат такова отношение ^{от него}. Като не посочват причините. Лично аз се мъчех да го обясня с никакво отношение към фамилията Ножчеви, а вероятно и лично към мен. Нали с доклад до всички инстанции в страната, предотвратих тяхното предложение за изграждане единен Център по животновъдство в Старозагорски окръг, начело с ВИЗВМ-СЗ. Допущах и извесно даване от ръководството на НИГО/Кръстанов/ и на някои от колегите - птицевъди. Независимо от това, аз бях много доволен от вниманието на ССА и НПОП, заедно с колегите-птицевъди. Пред всички на тържеството изразих благодарността си.

След около месец, при отчитане в ХИП-СЗ дейността на научнат

та секция Дойка Томова отново направи много добра оценка на научната и организационна ^{му} ~~дейност~~.

От 9 до 15 декември, заедно с В. Тодорова и Н. Бачев бяхме на международно съвещание по работата с пуйките в Университета - гр. Лайпциг, ГДР. Присъствуваха представители на: ГФР, Дания, Норвегия, Полша и Чехословакия. Ние докладвахме три научни съобщения, като установихме добри контакти, особено с представителите на Норвегия.

Като директор на ХИП-СЗ, тази юбилейна за мен година премина доста усложнено и трудно. Още от началото на годината се наложи да преустроивам родителския център във филиала край г. Чирпан и го заредим с носачки от отгледаните пилета внесени от ГДР. Довършихме и пуснахме в експлоатация люпилнята, склада за яйца и столовата. Преработвахме отново проекто-сметната документация на новата племенна кокошферма в с. Лясково, като сведохме завишението на стойността на обекта зареди водоснабдяването на селата до 500 хиляди лева и едва тогава МС я одобри. Нашето НПОП обаче продължаваше да настоява за промяна в съкратен срок ^{на} строителството. Имах чувството, че го прави нарочно, за да използва тази година средствата за довършване на цекомбината край г. Чирпан.

През тази година ХИП-СЗ разполагаше с 240,000 кокошки-носачки, като от тях 16,000 бяха в племенната кокошферма на Цент^ралата. Отделно имахме и 6,000 пуйки-носачки в племенната пуйкоферма до с. ~~Мако~~ Кадиево. Плана ни за 1984 г беше да произведем 48 милиона яйца, като от тях 12 милиона са люпени на пилета. От четирите люпилни следваше да произведем 5,600,000 единодневни пилета и 160,000 пуйчета. В племенната кокошферма разполагахме с най-богатия генофонд от 7 породи и 19 линии кокошки, а в племенната пуйкоферма с 5 породи и 7 линии. Всички

тях ежегодно възпроизвеждахме и поддържахме в чисто състояние. Във филиала гр. Чирпан разполагахме западно от града с център за подрастващи и източно от града с център за носачки, склад за яйца, люпилня и столова. При тях въведохме нова бригадна организация на труда.

Тази година се пенсионираха механика Добри Иванов и Георги Атанасов, както и главния счетоводител Ганчо Хрисандов Ганчев. Бай Добри назначих, като пенсионер за ръководител на помощното ни стопанство. Предложих на Ал. Александров да го назначим за главен счетоводител, но той отново ми отказа. Принудих се да назначим съвсем нов човек за гл. счетоводител - Белчев.

На 24 март внезапно почина от инфаркт шофьора Георги Василев /Мъката/. През 1974 г по собствено желание той дойде с мен в ХЦ, заявявайки публично: "Щом сме с Ножчев, работата е сигурна и няма страшно!" Много се уважавахме и на погребението му в с. Мопила, аз произнесох прощалното му нагробно слово.

Макар и нещатен директор през месец април участвувах в 5-дневен курс по Гражданска отбрана на Старозагорските бани. Бяхме група директори от Старозагорски окръг, на които аз бях избран за отговорник. Имам съхранена снимка с цялата група.

Към края на първото тримесичие се случиха събития, отразили се на отношенията ми, както с Генералният директор на НПОП-Хр. Ковачишки, така и с ръководствата на ВИЗВМ-СЗ и ОК на БКП-СЗ. Това по-късно благоприятствува освобождаването ми като директор на ХЦ през 1985 година. Ще ги изложа накратко.

Съгласно закона за висшето образование ст. н. състр. I-ва степен и професорите се пенсионираха на 65-година възраст. Споменах въче за желанието ми да се освободя от директорството, за да мога до пенсионирането си да работя по научната си тематика. На няколко пъти подавах молби, както и неуспешното ми

кандидатсвуване за професор към ВИЗВМ-СЗ със същата цел. Постоянно тормозещият ме синузит и ползването на обезболявания "нео-седалгин" ме правеше нервен и неустойчив. В такива състояния, често се заключвах в кабинета си, отлягвайки служебни контакти.

На 12 март в такова състояние бях принуден да отида във филиала гр. Чирпан със зам. ген. директор на НПОП-Георги Георгиев. При раздялата ни с него, го помолих да уведоми Ген. Директор, че на 14 март по здравословни причини няма да мога да присъствувам ~~на 14 март~~ на годишният стопански съвет в София.

По това време, всяка сутрин преди да отида на работа ходех в болницата, за да ми инжектират антибиотики и правят инхалации.

На 16 март, макар и още зле, след настоятелните молби на Дойка Томова се съгласих да отида в София, на заседанието на специализираният научен съвет по животновъдство към ВАК. Престоеше нейният избор за ст.н.сътр. I-ва степен. Преди заседанието се отбих в НАПС при Н. Ангелов, който работеше в една стая със съпругата на Хр. Ковачишки. Споделих с тях, че не съм добре, като посочих причината за идването ми.

В началото на април изненадващо получих заповед № А-72 от 2.IV, 1984 г., с която Ген. Директор ме наказваше със "ст рого мъмрене", за безпричинно отсъствие на 14 март на стопанския съвет на НПОП. Първоначално приел обяснението за отсъствието ми от Г. Георгиев, но след като научава от съпругата си, че на 16 март съм бил в София, решава да ме накаже. Веднага му изпратих доклад-обяснение, като ~~изправих~~ го обвиних, че е търсил повод да ме унижи по случай 60-годишният ми юбилей. Накрая настоятелно го молех да ме освободи като директор. За бъдещият ми заместник, го посъветвах да се консултира с ОК на БКП-СЗ.

През месец май бях викан в Общинският комитет на БКП-СЗ

където ме водеха на отчет като директор. Направиха ми много добра оценка, но отказаха да ми съдействуват за освобождаването ми като директор.

Накрая след това бях извикан при секретаря по селското стопанство в ОК на БКП-СЗ-Видю Видев. Той ми съобщи, че с тях разговарял Хр. Ковачишки, относно бъдещият мой заместник като директор, но се разбрали да не ме освобождават. Няколко дни по късно получих отговор от НПОП, че се отказва освобождаването ми като директор. ~~Накрая след това бях извикан в ОК на БКП-СЗ~~ ~~Понкъсно, през лятото~~ Ръководството на ВИЗВМ-СЗ, съчетано с ОК на БКП-СЗ прави предложение пред НАПС и ССА за създаване единен център по животновъдство на територията на Старозагорски окръг. Преди всеч споменах за това. С него в системата на ВУЗ-а се включваха всички научни институти и предприятия по животновъдство и ветеринарна медицина, като запазваха само известна самостоятелност. НАПС и ССА бяха категорично против създаването на такъв център. Като член на ръководните им органи, аз знаех за мнението им и го подкрепях. ОК на БКП-СЗ поиска от всички директори писмено мнение-съгласие за включването в центъра.

Не възприемах този център, защото чрез него ВИЗВМ-СЗ се стремеше да изолира ССА от нашите институти, за да може по-лесно да ги използува като бази за научно-изследователска дейност на преподавателите си и за практиките на студентите. Постъпкото време кадрите в нашите институти по научни степени и звания значително превъзхождаха повечето преподаватели в ВУЗ-а. След сериозно обмисляне, изхождайки от интересите ~~изза~~ дачите на нашият ХЦ, тези на ССА и НПОП изготви~~x~~ своя отговор.

Същевременно съзнавах добре, че влизам в противоречие и с ВИЗВМ-СЗ, в чийто ръководни органи участвувах. Желаех само да

бъда освободен като директор, но да съхраня научната секция с базите й за работа в състава на Института по птицевъдство-Костинброд, ~~зап~~^{да} не стане придадък към катедрата по птицевъдство на ВИЗВМ-СЗ.

След ~~тава~~ няколко пъти отредактирах доклада си и го обсъдихме на заседание на научната секция, като всички колеги го одобриха. Ще цитирам само мнението на колегата К.Кунев: "Сериозно съм разтревожен за съдбата на нашата секция и ХП-СЗ, особено ако "чадъра" Ст.Ножчев се скъса. Не желая да съм пессимист, но само няколко години след неговото пенсиониране и ние тримата с Бачев и Шарланов ще го последваме. Предприятието ще се разпадне и научната секция ликвидирана!" Тогава му отговорих, че всеки от тях, докато е на работа може достойно да ме замести и устоява интересите на птицевъдството.

Сега, когато пиша тези редове, установявам че К.Кунев е напълно прав в прогнозата си.

Доклада-мнение изпратих на 11 май 1984 година до ОК на БКП-СЗ с копия до ВИЗВМ-СЗ, Института по птицевъдство-Костинброд, НПОП, ССА и МЗХП.

През юни по договор за обмяна на опит изпратих К.Кунев Ат.Стаев и зоотехничката на птицекомбината във филиала-гр. Чирпан за една седмица в Жигулевската птицефабрика край гр. Куйбишев/Самара/, СССР.

Докато бях в домашен отпуск, през август и септември, ОК на БКП-СЗ не реагира на доклада ми за Центъра. Изглежда са изчаквали да навърша 60-те си години, като само са почертали пред НПОП, ССА и МЗХП отрицателното си отношение към мене.

На 25 октомври изненадващо за мен бях извикан в ОК на БКП-СЗ при секретаря В.Видев. Той ми съобщи, че са променили първоначалното си мнение и са решили да удолетворят молбата

ми за освобождаване като директор. На следващият ден следвало да се явя пред Бюрото на ОК на БКП-СЗ, за да ми съобщят решението си. До кога щял съм да работя като научен сътрудник, това зависело само от ССА. В. Видев ме помоли, до края на тази 1984 г да им посоча най-подходящият си заместник.

На 26 октомври се явих в ОК на БКП, заедно с няколко други директори, подлежащи също на освобождаване. Там чакаше и Хр. Кръстанов, за освобождаването на когото имаше от няколко месеца решение, но ССА правеше усилия да го спаси. Всички чакащи за смяна директори водеха предлаганите си заместници, а само ^{бъз}ава без такъв. Познавах всички членове на Бюрото, с изключение на накърно избраният първи секретар Минчо Йовчев. След влизането ми, ме представи Видъо Видев, секретаря по селското стопанство и изложи доводите за освобождаването ми. След това Минчо Йовчев ми благодари за добрата ми работа като администратор и специалист-птицевъд и ми пожела дълъг живот и ползотворна дейност по случай 60-тата ми годишнина. След като му благодарих, изразих изненадата си, че Бюрото се занимава с освобождаването ми като директор, тъй като съм номеклатура към Общинският комитет на БКП-СЗ, а не към ОК на БКП. Допълних, че вече 11 години не съм титулярен директор, а само изпълняващ длъжността, нещо като "ОФ-директор", на доброволни начала. Изненадан М. Йовчев попита В. Видев, дали е вярно. Последния го потвърди. Раздразнен М. Йовчев заяви, че не е следвало да ме викат в Бюрото и с това срещата ни приключи.

След седмица В. Видев ме повика, за да му посоча евентуалният си заместник. Като членове на БКП му посочих Д. Шарланов или Н. Бачев. До края на годината не ме потърсиха за моята смяна като директор.

От 18 до 20 октомври във Варна изпратих група от 20

души от ХЦ, водени от К.Кунев и Д.Шарланов, за да участвуват в прегледа на художествената самодейност на НПОП. Индивидуални призови места спечелиха: В.Тодорова, М.Бишева и Кукушева, а колективна тройката: В.Тодорова, Ад.Каракашева и Кукушева. Отделно бяха спечелени и две трети награди.

От 17 до 23 ноември, като награда за добрата ни съвместна работа, К.Караджов включи мен и К.Кунев в организираната от птицекомбината-гр. Плевен международна екскурзия. С автобус преминахме през Югославия, Унгария, Австрия, Чехословакия и ГДР. Нощувахме в гр. Печ и два пъти във Виена, но не посмях да прескоча до Феликсдор/Золенау/, заради близостта им до военният завод Блюмау. Потърсих във Виена само Сашо Лечев, но той беше починал. След това бяхме в Прага, Берлин, Дрезден, а на връщане в Братислава, Будапеща, Кечкемед, Сегед, Суботица, Нови сад и Бялград. Посетихме в тези страни няколко птицекомбината и институти по птицевъдство/в ГДР и Чехословакия/.

До края на годината продължи участието ми в ръководните органи на ССА, НПОП и КПХМ, Института по птицевъдство и Контролната станция по птицевъдство. На годишното събрание на ССА отново бях избран за член на Общото ѝ събрание. Бях на 5-дневен курс в НПОП по новият икономически механизъм. Присъствувах и при награждаване ръководството на НПОП, като първенец на НАНС. Като член на Специализираният научен съвет по животновъдство при ВАК и на този към ИЖ-Костинброд, участвувах при защитите на 4 докторски дисертации на Л.Неделчев-овцевъд, М. Семков-икономика на овцевъдството; М.Мачев-свиневъд, и Г.Кайтазов-птицевъд. Защитени бях и две кандидатски дисертации: от Д.Джурбинев - НИГО и един южно-йемец. Избрахме за професор тодоров Миленков-рибар, за ст.н.сътр. I-ва степен Дойка Томова и М. Кънев и за ст.н.сътр. II-ра степен: Ж.Жеков, Д.Джурбинев, Ц. Це-

нков, Р. Григорова, С. Димитров, Шейтанова и двама биволовъди.

Продължи участието ми в Академичният съвет на ВИЗВМ-СЗ, Факултетният съвет на Зоотехническия факултет, а така също и на Бюрото на ВУЗ-овския Партиен комитет.

Доста се подобриха отношенията ми с директора на НИГО-Хр. Кръстанов. Заедно с него и Иван Карабалиев няколко пъти посещавахме кмета на Община-Стара Загора, с искане да бъдат отпуснати парцели от пустеещите земи край града за служители на НИГО, ХЦП и ВИЗВМ. В края на тази 1984 г ни бяха отпуснати 80 такива парцела от по 850 квадратни метра непосредствено и източно от с. Малка Веряя. Въз основа Постановление № 76 на МС и решение № 65-Б от 28.IV.1984 г и с удостоверение № 789 от 13 ноември 1984 г от Община-Ст-Загора и аз получих такъв парцел, който започнах да обработвам от пролатта на 1985 г.

Това не се понрави много на дядо Марин, който беше ^ипрехвърлил дворно ~~празно~~ място от 600 квадратни метра в западната част на с. Розовец. Надяваше се след нашето пенсиониране да построим с Милка вила там и отидем да живеем в с. Розовец.

Въпреки общото внимание на общината към мен, аз бях доволен. Та нали до смъртта на баща ми, той беше ~~при~~ мандата общински съветник, а синът ми Марин ^{вновь} времебъшъ беше такъв.

На 20 декември в птицекомбината-Ст-Загора пристигна Ген. Директор Хр. Ковачишки и ме извика на лична среща. Опита се да ме убеди да остана директор на ХЦ, като смяташе, че с помоща на ЦК на БКП и НАПС ще може да отмени решението на ОК на БКП-СЗ. Посочи също така, че споделя моето мнение и това на ССА относно предложението от ВИЗВМ-СЗ единен Център по животновъдство. Аз обаче държах твърдо да бъда освободен като директор, независимо от последствията за ХЦ-СЗ. След това заедно отдохме в ОК на БКП-СЗ при В. Видев, за да обсъдим бъдещият

ми заместник, В.Видев отхвърли предложените от мен Н.Бачев и Д.Шарланов, като неподходящи. Помолиха ме да помисля за други кандидатури и се разделихме без конкретно решение.

Въпреки усложнената обстановка през година ми бяха отпетани заедно с Н.Бачев и В.Тодорова следните научни работи: а/-"Създаване на мини-пуйка при използване мутатни форми, носители на гена джуджевидност." и б/-"Изпитване комбинативните способности на мини-пуйката за производството на стоков хибрид-бройлерни пуйчета." - Сборник "Международна конференция по птицевъдство", ГДР, Лайпциг, 1984 г.

От ДИ "Земиздат", с.1984 г/с-300/ беше отпечатана научно-популярната книга "745 съвета за отглеждане и здравеопазване на животните в личното стопанство" под общата редакция на д-р Ив.Джанков. От Института по птицевъдство-Костинброд ми бяха отпечатани брошурите: а/-Ст.Ножчев- "Отглеждане на пилета и кокошки"/с-8/; и б/-Ст.Ножчев и Н.Бачев- "Отглеждане на пуйки" / с-8/. Отпечатана беше и научно-популярната ми статия: "Значение на генофонда при интезификацията на птицевъдството", сп. "Животновъдство", № 12, 1984 г.

Освен доклада ми "Относно предложението за създаване единен център на територията на Старозагорски окръг под ръководството на ВИЗВМ-СЗ", V, 1984 г, написах и изпратих втори -"40г" относно производството на разплоден материал от яйценосното направление" до НПОП, VII, 1984 г.

Бях рецензент за конкурса за професор на доцент Г.Кайтазов от катедра "Птицевъдство" и написах рецензия на "Учебна програма за обучение на редовните студенти към Зоотехническият факултет за специализираната им подготовка по птицевъдство", VII, 1984 г и на "Координационна програма 66.4- "Приложение на аерийонизацията при отглеждане на бройлери", I, 1984 г.

Независимо от усложнената обстановка, поради молбата ми да бъда освободен като директор, в служебната си кариера продължавах да се ползвам пред НПОПСА и МЗХП с много добър авторитет. Приключи 1984 г с много добро изпълнение на научни планове на секцията и производствените такива на ХИП-СЗ.

През 1985 година на заместника си щях да предам едно стабилно и добре организирано предприятие, търсено от цялата страна за разплодни пилета, от които се получават високопродуктивни кокошки носачки и пуйки.

Посрещнах новата 1985 година сравнително спокойно, спазих традициите в семейството. След 22 часа Марин и Дора отидоха при приятели, а ние с Милка и малкият Маринчо останахме край телевизора в Новогодишната нощ.

На 1 януари обядвахме заедно със семействата на ~~дядовата~~ мисина с печена пуйка. Преди това Стейко и Маринчо ни сувораваха за здраве.

Макар и все още директор, от началото на януари се настаних в самостоятелна стая на втория етаж над люпилнята в кошофермата, в съседство с Информационния център. В нея поставих старото си бюро, картонетката и личната си картотека с литературните си справки и заглавия, собственната си птицевъдна литература, личният си птицевъден архив и желязната каса. В нея съхранявах главните книги за научната дейност на секцията. Там преместих и оригиналната си сбирка с различни по големина и форма яйца, които направих като стажант по пропорка на Иван Я. Табаков. Въобще си съдавах обстановка, за да мога да работя ползотворно, като селекционер-птицевъд до пенсионирането си.

В дирекцията бях обикновенно сутрин до 10 часа, а само при нужда оставах по продължително време. Повече работех в

в стаята на кокошофермата. Това продължи през месеците януари и февруари. По същото време изнесох и цикъл лекции пред курсисти от Либия в нашият ПУЦ. Отделях време и за продължаващото преустройство на филиала ни край гр. Чирпан, а така също и за подобряване селекционната работа с пуйките. Споменах въчех, че ^{по} работа с пуйките насочих и младият колега Митко Лалев.

На мястото на напусналият зоотехник Петър Епитетров, в племенната кокошоферма назначих завършилата задочно зоотехника ^{по} Златка Бозева, а зоотехничката Йовка Петкова за селекционер.

В ОК на БКП-СЗ на В. Видев, за мои заместници като директор предложих: Marin Кабакчиев- асистент по птицевъдство или Атанас Стамболов, главен селекционер в ХЦП. В. Видев обеща да направи необходимото им проучване.

По това време беше проведено годишното отчетно-изборно събрание на ППО на БКП в Централата на ХЦ. На него временно за секретар беше избран Никола Генчев, зам. директор по производството на ХЦ. Преди това, на заседание на Бюрото, проведено в моята работна стая, в присъствие на Минка Георгиева, платен секретар на ВУЗ-овския Партиен комитет, беше осъдено предложението за новият партиен секретар, който следваше да бъде назначен сътрудник. Имаше само две кандидатури ^{по} на Н. Бачев и Д. Шарланов. Възприе се тази на Н. Бачев, от което Д. Шарланов остана недоволен. Непосредствено след това заседание, на саме при мен дойде Д. Шарланов, донасяйки ми една папка, която уж случайно открил, забравена в бюрото си. При напушкането си през 1981 г. му я бил дал Неделчо Йовчев. Въпреки, че не повярвах на обяснението му, след излизането му внимателно разгледах съдържанието ѝ. В нея бяха служебните досиета на колегите: Н. Йовчев, Н. Бачев, Д. Шарланов и К. Кунев с най-подробни данни за произхода и поведението им като ученици, студенти и зоотех-

ници, до постъпването им за научни сътрудници. Някои от тези данни знаех от отговорника на МВР за ХЦ, а други тяхни данни бяха новост за мене. Например, че бащата на Н. Бачев бил привърженик на Ванчо Михайлов, че Н. Йовчев бил анархист, съден условно след 9.IX.1944 г за ограбване общината в с. Знаменосец, че К. Кунев произхожда от богато селско семейство, а Д. Шарланов като студент бил член на БЗНС. Откъде Н. Йовчев беше взел тези досиета? Защо ги е държал при себе си? Защо при напуштането си ги беше предал на Д. Шарланов, а не на някой друг? Защо няма моето досие и на В. Тодорова? Защо едва сега Д. Шарланов ги предава на мене? С тях ми ставаха ясно взаимоотношенията между тримата колеги: Н. Йовчев, Д. Шарланов и Н. Бачев. Притиснати чрез тях от Н. Йовчев, колегите Н. Бачев и Д. Шарланов са били принуждавани да поддържат към мене определени отношения, макар да търсят често тяхното съдействие и подкрепа. В момента, като директор в оставка, вероятно досиетата не бяха необходими вече на Д. Шарланов. След като ги разгледах, извиках Н. Генчев, като секретар на ППО на БКП. Предадох му ги, като го помолих да ги предаде на ВУЗ-овския Партиен комитет на М. Георгиева, като приложих от моя страна и писмено обяснение по случая. Покъсно научих, че тя веднага ги занесла в МВР-Стара Загора.

След като на годишното събрание Н. Бачев беше избран за титуляр партиен секретар, той идва при мен да търси досиетата.

В краят на месец февруари, бях в Института по птицевъдство, където се срещнах с Борис Стоименов. Помолих го, като по-ближък на В. Видев да разговаря и въздействува за назначаването на Н. Бачев за директор на ХЦ. Той се съгласи и насърто след това Н. Бачев беше предложен за мой заместник.

На 14 март 1985 година, в присъствие на Генералният директор Хр. Ковачишки, парторга Пенев и Г. Исаев от НПОП, заедно с В.

Видев и М.Кръстев от ОК на БКП-СЗ беше извършена много официално и неоправдано смяната ми като директор и встъпването в длъжност като директор на Н.Бачев. До края на година, аз отбягвах да посещавам в директорският кабинет Н.Бачев, но той често ме посещаваше в работната ми стая за совети и консултации по работата на ХЦ. Наскоро след това Д.Шарланов беше избран за секретар на ППО в Централата. По-този начин се създадоха условия за изостряне отношенията между тях.

След разпределението на парцелите в с.Малка Веря, моята ~~секретарка~~/^{№ 8/} се оказа между тия на професорите ^и Алексиев и Ав.Петков. Предварително всички парцели бяха риголвани. Всеки почивен ден тази пролет, цялата фамилия Ножчеви работехме на парцелата. Тя беше напълно гола с един орех по-близо до източният ѝ край. Очертахме добре границите ѝ с канавки, като очистихме много камънаци от риголването, които срупахме ~~да~~ голяма камара до ореха. Гледайки камънаците, синовете ми изказаха мнение, относно възможността парцела да стане добра обработваема площ. Заявих им, че това зависи само от нас, като са-мо след 3-4 години може да стане добра овощна градина, а ако можем да я напояваме след добро наторяване и зеленчукова та-кава. Предимството пред мястото в с.Розовец е това, че винаги през почивните дни можем да идваме в с.Малка Веря. Разстоянието от града беше 10 км и имаше редовен автобусен превоз.

През месец март засадихме пъзвите осем овощни дръвчета и 75 лозички, осигурени ми от моят съвойник Ив.Пашов, който беше бригадир в с.Змеево. Лозите бяха от сортовете: Болгар, Да-мят и Италианка. Отделно Ат.Стаев ми даде още 5 лозички, дос-малини, капини и касис. На останалите свободни площи засадих арпаџик, картофи, ягоди и фастъци. Прееди това, с Д.Иванов от ХЦ извозихме два камиона огорял оборски тор в парцела.

Закупихме 80 циментови кола и 3 топа телена мрежа. През лятото с тях заградихме парцела на запад от пътя и към съседа на изток. Съпругът на братовчедката Мера ми осигури направата на единична желязна входна врата, която строителният работник Делчо Господинов от ХЦ ми монтира и циментира. Останалите циментови колове и мрежа, складирах на съхранение в дома на пенсийера-птицевъд Трайко Петров, живеещ на около 300 метра от моят парцел. През есента ми откраднаха около 18 метра от поставената мрежа и се наложи да слагам нова.

На 25 април 1985 година се роди третият ми внук Милко. Аз пак водих снахата до родилният дом, като ѝ поръчах, ако е момче, да го кръсти на баща си, но тя не изпълни поръката ми.

Вече имах трима внука: Стефан, Марин и Милко. Имах самочувствието не само на мъжки баща, но и дядо. По това време от 15 април до 3 юни ползвах изостаналите си домашни отпуски.

На 9 май, "Денят на победата" с Добри Иванов, в ресторант "Кипарис" чествувахме 40 години от края на Втората световна война. Поеж изцяло разносите в чест и на третият си внук.

Най-после реших и изпратих документите си в Централният военен архив-гр. В. Търново. От там получих удостоверение № Е-3207 от 25.02.1985 г., че съм Ветеран от войната. С него се регистрирах във Военния отдел на Общината в Стара Загора и получих Юбилеен медал. От профкомитета в ХЦ-СЗ беше организирано тържествено чествуване на ветераните от войната. Такива бяхме: Добри Иванов, фуражира бай Дично от с. М. Кадиево и моя милост. На тържеството аз изнесох доклад за участието на България във войната, а след това споделих и личните си спомени, както направиха бай Добри и бай Дично. Дотогава никой в ХЦ не знаеше за тази част от живота ми. В кварталната ОФ-организация също организира чествуване на участници във войната.

През втората половина на годината, когато снажата Дора беше на занятия и изпити като задочен студент, ние с Милка бяхме доста ангажирани с гледането на двете внучета. Тогава Милка по зваше и домашният си отпуск. Маринчо беше на две години и го водехме на детската градина на бул. "Руски", а вечер спеше приеме. С него водехме доста сериозни разговори.

На 5 декември почина Ганчо К. Марков, с когото ме свързваше приятелство още от студенството, бригадирството и накрая работата ни в НИГО. От него съм получавал винаги добри съвети и помощ. Накрая на живота си, той имаше сериозни неприятности със синът си, известен като "Колю Босият".

В края на годината бях освободен от ръководствата на НПОП и КЛХМ, но Н. Бачев не беше включен на моето място. На годишното събрание не бях избран и в Бюрото на Партийният комитет на ВИЗВМ, като след това бях изваден и от състава на факултетният съвет на Зоотехническият. Останах само член на Академичният съвет на ВИЗВМ-СЗ. Продължи обаче участието ми в Специализираният начен съвет по животновъдство към ВАК и този към ИЖ-Костинброд и Института по птицевъдство. Бях в състава на Координационният съвет по животновъдство на НАПС и Общото събрание на ССА. Като член на Експертният съвет към ССА, участвувах при оценката на предложението за внедряване обльчването с ръонгено лъчи/ради/ на птиците продукти, яйца и месо за отстраняване салмонелозата, предложено от д-р Джанков и колектив. Предложих обльчването да се прегледа и от комисия хумани лекари и едва след това да се разгледа от експертният съвет, което се прие. По-късно комисията от хумани лекари отхвърли обльчването като опасно за здравето на хората. Затова д-р Джанков дълго време ми беше обиден.

По същото време от института по птицевъдство ми възложи

хаха, заедно с колежката Симона Ралчева да организираме по-срещането на Андрей Хласков и Стефан Решевски от Института по птицевъдство "Иванка при Дунава" край гр. Брадислава. Два дни те бяха и при нас в ХЦ. Водихме много полезни разговори, като ги водихме и на връх "Св. Никола" и Шипка.

През ноември ни гостува Рааб Диаб, завеждащ отдел "Животновъдство" в Министерство на земеделието на Ирак. На същият през 1977 г. бях рецензент на кандидатската му дисертация, когато беше на специализация в Института по птицевъдство.

През годината имам отпечатани само две научно-популарни статии: а/- Ст. Ножчев и К. Куцев - "Подходящи породи и хибридни кокошки за личното стопанство", сп. "Лично и помощностопанство № 6, 1985 г. и б/- К. Караджов, Ст. Ножчев и др. - "Нови хибриди за личното стопанство", сп. "Лично и помощно стопанство", № 8, 1985.

Написах и рецензиите: а/- На учебна програма по птицевъдство за обучение на студенти-зооинженери при ВИЗВМ-СЗ, II, 1985 г. и б/- На брошурата "Отглеждане на пилета-бройлери в личните и помощни стопанства" от Ч. Беремски, ДИ "Земиздат", XI. 1985 г. Изпратих и долад до НПОП - "Относно намаляване разхода на електрическа енергия в птицекомбинатите", X. 1985 г.

За мен тази 1985 г. беше преходна в службата ми като администратор. Роди се третият ми внук и бях вече стабилен дядо.

Успешно със семейството си започнах обработката на парцела в с. М. Верея. Чествуван бях и награден с юбилеен медал като ветеран от войната.

Периода от 1974 до 14 март 1985 г., като директор на ХЦ-СЗ беше един от най-трудните за научната ми и служебна кареяра. Наложи ми се да доказвам възможностите си не само като специалист-птицевъд, но и като организатор на птицевъдно предприятие. В началото на този период много ми помогаха Чонко М.

Цонков и Любо Илиев, за да преодолеят трудностите, създавани при отделянето ни от НИГО. През този период ~~а~~ бях затрунен и при грижите за семейството си. Това беше и времето на най-зралата ми възраст. Имах натрупан доста опит като специалист-птицевъд и като такъв бях известен в цялата страна. Започнах в определени моменти обаче да чувствам влиянието на възраста върху възможностите ми. Физическите ми сутрешни задания и ползотворните почивки, трудно компенсираха влиянието на възрастта. За това съдействуваше и хроническият ми синузит. През този период бях принуден да ограничавам ~~и~~ културните си нужди. Все по-рядко с Милка започнахме да посещаваме театър или опера, а даже и кината в града. Обикновено в почивните дни с внуките ходехме на някоя сладкарница, а много рядко и на някой ресторант. Със синовете или внуките бях редовен само на мачовете на ФК "Берое".

В събота вечер често се събирахме с кумовете /Инчето и Тенко/ на раздумка, като припявахме и стари градски песни. Понякога това правехме с семейството на братовчедката Мера. След раждането на последният внук, ограничихме и тези срещи.

Освободен от директорските си задължения, хранех надеждата че ще мога до пенсионирането си да работя само като птицевъд селекционер. Всичко по често започна да ми се натрапва латинското: "Дихат спиро, спират" Докато дишам, надявам се/, което добре помнех още от гимназията.